

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus selgitas süüteokatsest loobumist

Riigikohus selgitas süüteokatsest loobumist

12. märts 2021

Riigikohus selgitas tänases otsuses, et süüteokatsest loobumine vabastab toimepanija vastutusest üksnes juhul, kui see on vabatahtlik.

Süüdistuse järgi sulges mees end koos kolmeaastase tütrega korterisse, lukustas välisukse ja asetas tooli lingi alla. Seejärel valas ta korteris mitmesse kohta bensiini ja süütas tulekahju. Mees hoidis last kinni ning alles pärast tütre ema ja naabrite sekkumist andis ta lapse akna kaudu emale.

Maa- ja ringkonnakohus mõistsid mehe süüdi muu hulgas tapmiskatses ja süütamises ning karistasid teda kaheksa aasta ja kaheksa kuu pikkuse vangistusega. Süüdistatava kaitsja esitas Riigikohtule kaebuse, milles soovis asja uut arutamist maakohtus või mehe õigeksmõistmist.

Riigikohus jättis tänase otsusega mehe süüdimõistmise muutmata. Asja arutamisel leidis tõendamist, et süüdistatav jõudis vähemalt kuriteokatse toimepanemiseni. Mees oli juba mõni päev varem soetanud kanistritäie bensiini, mis näitas kuriteo kavandamist. Kuna ta ei soovinud last emale üle anda, siis lukustas ta end koos tütrega korterisse. Tal tekkis ukse taha jäänud lapse emaga sõnavahetus ning samal ajal valas ta mitmesse kohta bensiini ja süütas korteri. Ruumid täitusid kiiresti mürgise suitsuga ning mees takistas ka lapsel korterist lahkumist, mistõttu said mõlemad vingumürgistuse.

Tapmiskatses loobumine polnud vabatahtlik

Riigikohtus oli vaidluse all küsimus, kas süüdistatav loobus tapmiskatses vabatahtlikult, kui andis lapse tema emale üle. Kriminaalkolleegium selgitas, et süüteokatsest loobumine on vabatahtlik, kui süüdistav hoiab tagajärje ära ilma tema tahtest sõltumatute asjaolude sunnita. Muu hulgas võib loobumine olla vabatahtlik siis, kui süüdistatav laseb end mõjutada kellegi palvetest ja veenmisest või tekib tal häbitunne, kui keegi märkab süüteo toimepanemist, aga ei ürita teda seejuures takistada.

Ent süüteokatsest loobumine ei ole vabatahtlik, kui inimene on väliste tegurite mõjul selleks sunnitud – näiteks kui on karta kellegi sekkumist, rünnatav osutub arvatust tugevamaks või ohver hakkab karjuma, mistõttu suureneb vahelejäämise risk.

Praegusel juhul oli süüdistatav muutnud korteri sisuliselt ligipääsmatuks, lukustanud ukse ja asetanud uksele tooli ning suletud olid ka aknad. Seejärel süütas ta mitmes kohas maha valatud bensiini ja vingugaas levis korteris kiiresti. Riigikohtu hinnangul muutus olukord süüdistatava jaoks siis, kui lapse ema ja kohale rutanud naabrimees purustasid keldriakna ning ema üritas sealtkaudu põlevasse korterisse pääseda.

Laps jooksis korterist keldrisse, kuid isa võttis ta süle ega andnud kohe läbi akna emale. Samal ajal saabus teinegi naabrimees, kes oli enda sõnul valmis lapse vajadusel jõuga päästma. Kaht sündmuskohale jõudnud

meest nägi ka süüdistatav ning pidi arvestama nende võimaliku sekkumisega. Alles sellises olukorras andis ta lapse läbi akna emale. Seega oli süüdistatav sunnitud tapmiskatsest loobuma väliste tegurite mõjul, mis mõjutasid olukorda tema algset teoplaani silmas pidades oluliselt kahjulikus suunas. Seetõttu tuli tapmiskatsest loobumise vabatahtlikkust eitada.

Kohtuotsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-selgitas-suuteokatses-loobumist>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=1-17-11182/234>